Opgave 2

Bij deze opgave horen de informatiebronnen 1 tot en met 5.

In deze opgave blijft de btw buiten beschouwing.

Biohuis nv importeert biologisch afbreekbare bouwblokken (bioblokken, gemaakt van suikerriet, maïs en cassave) en levert deze aan bouwbedrijven. Deze gebruiken de blokken voor het relatief goedkoop kunnen bouwen van woningen voor studenten.

Biohuis is behoorlijk getroffen door de economische crisis als gevolg van het coronavirus. De afzet is sinds de eerste helft van 2020 flink gedaald. Biohuis wil overgaan tot een reorganisatie, waarbij een deel van het personeel zal worden ontslagen.

2p **5** Noem de twee stakeholders die het personeel vertegenwoordigen bij een reorganisatie.

Reorganisatie

In november 2021 zag Biohuis al aankomen dat het onvermijdelijk is dat er ontslagen wegens bedrijfseconomische redenen zullen gaan vallen *(zie informatiebron 1).*
De ontslagen in fase 2 zijn wegens bedrijfseconomische redenen en niet wegens dringende redenen.

2p **6** Leg uit wat het verschil is tussen een bedrijfseconomische reden voor ontslag en een dringende reden voor ontslag. Betrek beide redenen voor ontslag in het antwoord.

De ontslagen binnen Biohuis worden wettelijk verdeeld over vijf leeftijdsklassen volgens het principe ‘last in first out’ binnen elke leeftijdsklasse. Dit principe van ontslagverdeling wordt ook wel het afspiegelingsbeginsel genoemd.
Zonder deze wettelijke regel had Biohuis vrije ontslagkeuze: Biohuis mag dan zelf bepalen welke medewerkers er ontslagen zullen worden.

2p **7** Geef twee niet-financiële voordelen voor Biohuis van ontslagbepaling volgens het afspiegelingsbeginsel ten opzichte van vrije ontslagkeuze. Licht het antwoord toe.

Het kan zijn dat de beëindigingsvergoeding van € 15.000 bij vrijwillig ontslag (fase 1) hoger is dan de te betalen transitievergoeding (fase 2). Toch heeft Biohuis in dit geval de voorkeur om werknemers vrijwillig te laten vertrekken boven gedwongen ontslag.

2p **8** Geef hier twee redenen voor.

Lot Kienstra werkt sinds 1 november 2016 bij Biohuis. Ze is samen met één andere collega verantwoordelijk voor het binnenhalen van orders voor de afzet van de bioblokken: de afdeling 'verkoop'.
Lot weet dat ze de laatst aangenomen werknemer is in haar leeftijdsklasse en vreest voor haar ontslag in fase 2. Ze is namelijk rond gaan vragen in het bedrijf en heeft nog van niemand in haar leeftijdsklasse gehoord dat die vrijwillig ontslag neemt (fase 1). Ze wil bepalen of het financieel verstandiger is om vrijwillig ontslag te nemen (fase 1) of om zich te laten ontslaan (fase 2).

Ze heeft van haar manager een concept beëindigingsovereenkomst gekregen *(zie informatiebron 2)* met de bepalingen bij vrijwillig ontslag (fase 1).

Lot leest dat in geval van vrijwillig ontslag Biohuis haar verbiedt, vanaf het moment van haar ontslagaanzegging tot aan 1 april 2022, haar klantcontacten te benaderen.

1p **9** Welk belang heeft Biohuis bij dit verbod?

Transitievergoeding in fase 2

Bij ontslag wordt er een transitievergoeding betaald door de werkgever. Deze is mede bedoeld om het zoeken naar een andere baan te faciliteren. De transitievergoeding is afhankelijk van het brutomaandsalaris per volledig dienstjaar vanaf de eerste werkdag. Dit bedrag bestaat bij Lot uit een basissalaris en een provisie, die onder andere afhankelijk is van omzet en kosten *(zie informatiebron 3 en 4).*

Als uitgangspunt wordt op 1 april 2022 de gemiddelde provisie van de afgelopen 12 maanden (tweede kwartaal 2021 tot en met eerste kwartaal 2022) berekend.

4p **10** Bereken de gemiddelde provisie inclusief vakantiegeld per maand van Lot in deze afgelopen 12 maanden *(zie informatiebron 3 en 4).*
Vul hiervoor de uitwerkbijlage bij deze vraag volledig in.

Lot heeft altijd de mening gehad dat de wijze waarop de provisie wordt bepaald, zeker in het begin, maar nu ook aan het einde van haar dienstverband, voor haar nadelig kan uitpakken.

2p **11** Onderbouw de mening van Lot. Betrek in het antwoord het begin en het einde van het dienstverband van Lot en informatiebron 3 en 4.

Uit informatiebron 5 is af te leiden hoe hoog de transitievergoeding is die Lot zal ontvangen als Lot zich laat ontslaan (fase 2).

Als het bedrag dat ze krijgt bij vrijwillig ontslag (fase 1) hoger is dan de te ontvangen transitievergoeding (fase 2), zal Lot haar vrijwillig ontslag indienen.

3p **12** Zal Lot haar vrijwillig ontslag indienen? Motiveer het antwoord met behulp van een berekening.

Informatiebron 1

Ontslagen bij Biohuis

Naar schatting zal er per 1 april 2022 voor in totaal 15,0 fte[1)] aan banen verdwijnen, gelijkmatig verdeeld over 5 leeftijdsklassen. Dit zal in twee fasen gaan gebeuren:

– fase 1 vrijwillig ontslag: werknemers mogen vrijwillig ontslag nemen. Dit dienen ze aan te geven voor 1 januari 2022. Werknemers die hiervoor kiezen, ontvangen een beëindigingsvergoeding van € 15.000 op basis van 1,0 fte. Werknemers met een kleiner dienstverband ontvangen een bedrag naar rato van hun dienstomvang. Per leeftijdsklasse mag er maximaal voor 3,0 fte aan vrijwillig ontslag worden genomen.

– fase 2 gedwongen ontslag: indien in fase 1 in een leeftijdsklasse minder dan 3,0 fte aan vrijwillig ontslag wordt ingediend, worden werknemers die in een leeftijdsklasse als laatste zijn aangenomen als eerste ontslagen, totdat de 3,0 fte binnen de leeftijdsklasse is bereikt. Deze werknemers ontvangen dan de wettelijke transitievergoeding.

noot 1 fte = fulltime-equivalent = 40 uur per week

Informatiebron 2

Beëindigingsovereenkomst dienstverband

	Gegevens werkgever	Gegevens werknemer
Naam:	Biohuis nv	Lot Kienstra
Adres:	Hanshorst 17	Heuvelland 60b
	5246 ZM Meentbergen	5247 KK Driehoven

De werkgever wordt vertegenwoordigd door Ron de Both.

De werknemer werkt op basis van een arbeidsovereenkomst van 24 uur per week als verkoopmedewerker bij de werkgever. Het brutoloon is € 1.320 per maand, exclusief 8% vakantiegeld en exclusief provisie.

De arbeidsovereenkomst tussen werkgever en werknemer wordt met wederzijds goedvinden beëindigd met ingang van 1 april 2022.

Tot aan 1 april 2022 hoeft de werknemer zijn werk niet meer te verrichten. Tevens is het niet toegestaan tot deze datum contact met klanten te hebben in welke vorm dan ook.

Aan de werknemer wordt een beëindigingsvergoeding toegekend van € 15.000 op basis van 1,0 fte, welke op 24 april 2022 aan de werknemer zal worden uitbetaald.

Na ondertekening kan de werknemer binnen 14 dagen en zonder opgave van redenen alsnog afzien van de overeenkomst, middels een schriftelijke brief aan de werkgever.

Ondertekening

Plaats:	Plaats:
Datum:	Datum:
Handtekening werkgever:	Handtekening werknemer:
Ron de Both	Lot Kienstra

Informatiebron 3

Basisloon- en provisieregeling Biohuis afdeling ‘verkoop’

Het binnenhalen van orders voor de afzet van bioblokken wordt gedaan door:
- Lot Kienstra, gedurende 24 uur per week
- Stephan van der Wiel, gedurende 36 uur per week

Basisloon

Beide werknemers hebben een salaris van € 2.200 bruto per maand op basis van een 40-urige werkweek. Dit bedrag is exclusief 8% vakantiegeld.

Provisie

Beide werknemers krijgen gezamenlijk een maandelijkse provisie. Deze wordt onderling verdeeld, naar rato van het aantal gewerkte uren per week. De provisie wordt berekend over de maand waarin de bioblokken worden geleverd aan de bouwbedrijven.

Maandelijkse provisie =
2,5% x (omzet over een maand – totale variabele kosten (exclusief provisiekosten) over die maand)

Over deze provisie wordt 8% vakantiegeld betaald.

Om de provisie uit te rekenen zijn de gegevens uit informatiebron 4 nodig.

Informatiebron 4

De kosten van Biohuis

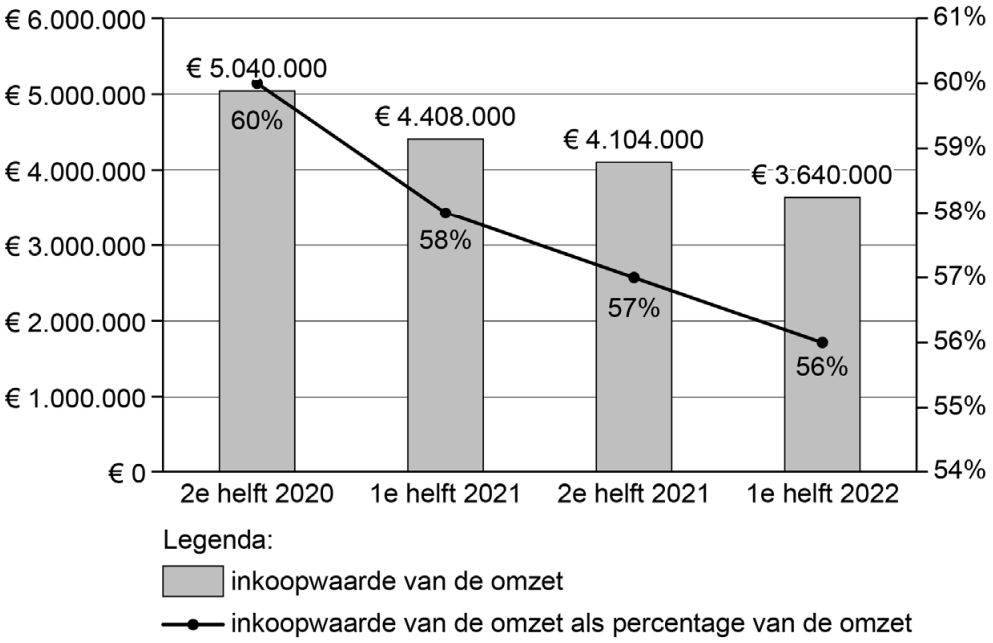

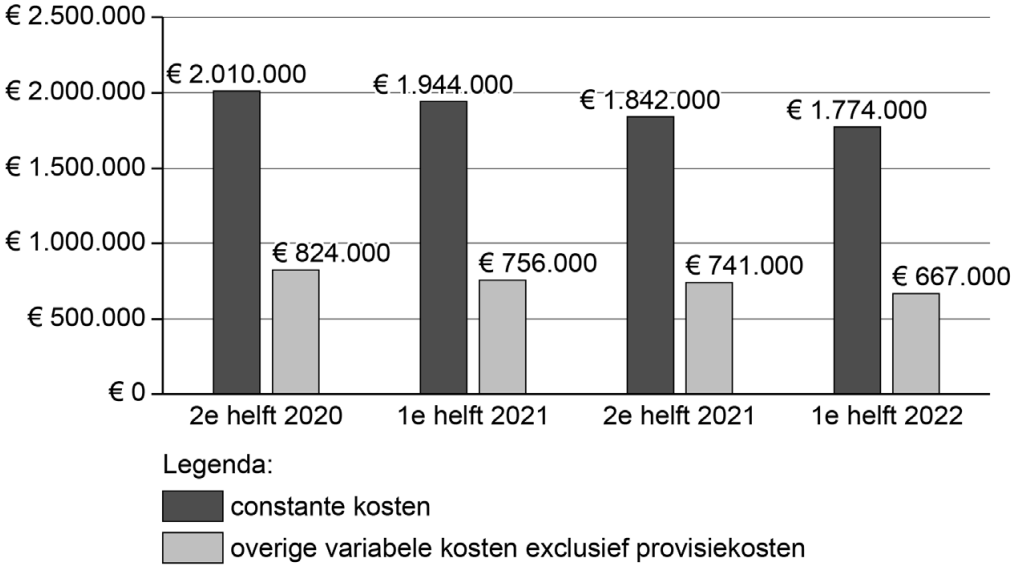

Extra informatie

- Biohuis is voorzichtig wegens recente financiële tegenvallers bij klanten en rekent daarom omzet en kosten toe aan de maand waarin de orders worden afgeleverd: dit is altijd 6 maanden na het binnenhalen van een order.
- De afgeleverde orders zijn gelijkmatig over een half jaar verdeeld.
- De kosten in de eerste helft van 2022 zijn geprognosticeerd op basis van de af te leveren orders.

Informatiebron 5

Transitievergoeding

De te ontvangen transitievergoeding wordt bepaald op basis van:
- basisloon per maand inclusief provisie
- periode in dienst

Transitievergoeding in euro's

			basisloon per maand inclusief provisie in €					
			minder dan 3.000	**3.000 tot 4.000**	**4.000 tot 5.000**	**5.000 tot 6.000**	**6.000 tot 7.000**	**meer dan 7.000**
periode in dienst	5 jaar	1 maand	4.236	5.931	7.625	9.319	11.014	12.708
		2 maanden	4.306	6.028	7.750	9.472	11.194	12.917
		3 maanden	4.375	6.125	7.875	9.625	11.375	13.125
		4 maanden	4.444	6.222	8.000	9.778	11.556	13.333
		5 maanden	4.514	6.319	8.125	9.931	11.736	13.542
		6 maanden	4.583	6.417	8.250	10.083	11.917	13.750
		7 maanden	4.653	6.514	8.375	10.236	12.097	13.958
		8 maanden	4.722	6.611	8.500	10.389	12.278	14.167
		9 maanden	4.792	6.708	8.625	10.542	12.458	14.375
		10 maanden	4.861	6.806	8.750	10.694	12.639	14.583
		11 maanden	4.931	6.903	8.875	10.847	12.819	14.792
		12 maanden	5.000	7.000	9.000	11.000	13.000	15.000
	6 jaar	1 maand	5.069	7.097	9.125	11.153	13.181	15.208
		2 maanden	5.139	7.194	9.250	11.306	13.361	15.417
		3 maanden	5.208	7.292	9.375	11.458	13.542	15.625
		4 maanden	5.278	7.389	9.500	11.611	13.722	15.833
		5 maanden	5.347	7.486	9.625	11.764	13.903	16.042
		6 maanden	5.417	7.583	9.750	11.917	14.083	16.250
		7 maanden	5.486	7.681	9.875	12.069	14.264	16.458
		8 maanden	5.556	7.778	10.000	12.222	14.444	16.667
		9 maanden	.5.625	7.875	10.125	12.375	14.625	16.875
		10 maanden	5.694	7.972	10.250	12.528	14.806	17.083
		11 maanden	5.764	8.069	10.375	12.681	14.986	17.292
		12 maanden	5.833	8.167	10.500	12.833	15.167	17.500

bedrijfseconomie vwo

Centraal examen vwo

Tijdvak 3

Uitwerkbijlage

Aan de secretarissen van het eindexamen van de scholen voor vwo,

Bij het centraal examen bedrijfseconomie vwo op woensdag 6 juli, aanvang 13.30 uur moeten de kandidaten de volgende mededeling ontvangen. Deze mededeling moet bij het begin van de zitting worden voorgelezen en/of aan de kandidaten worden uitgereikt.

Op **pagina 1**, bij **vraag 10**, moet in de laatste rij van de bovenste tabel

omzet overige variabele kosten exclusief provisiekosten

worden vervangen door:

omzet – totale variabele kosten exclusief provisiekosten

Namens het College voor Toetsen en Examens,

drs. P.J.J. Hendrikse,
voorzitter

Achter deze uitwerkbijlage is een erratum opgenomen.

uitwerkbijlage

Naam kandidaat _____ Kandidaatnummer _____

10

	getallen x € 1			
Biohuis	**tweede kwartaal 2021**	**derde + vierde kwartaal 2021**	**eerste kwartaal 2022**	**totaal**
omzet – inkoopwaarde van de omzet			.....	
overige variabele kosten exclusief provisiekosten			.....	
omzet overige variabele kosten exclusief provisiekosten	218.000	2.355.000	.....	.....

	berekeningen:
omzet – inkoopwaarde van de omzet in eerste kwartaal 2022	
overige variabele kosten exclusief provisiekosten in eerste kwartaal 2022	

gemiddelde provisie inclusief vakantiegeld per maand voor Lot	